

Г.А. Домарецька

РОЗВИТОК ЗВ'ЯЗНОГО МОВЛЕННЯ

Робота з текстом

6 клас

ТЕРНОПІЛЬ
НАВЧАЛЬНА КНИГА – БОГДАН

ББК 74.268.1Укр
Д66

Домарецька Г.А.

Д66 Розвиток зв'язного мовлення. Робота з текстом. 6 клас. —
Тернопіль: Навчальна книга — Богдан, 2010. — 24 с.

ISBN 978-966-10-1251-5

Даний посібник укладений відповідно до вимог чинної програми з рідної мови для учнів 6-го класу.

Збірник містить тексти виховного спрямування, що передбачають формування патріотичних, морально-етичних переконань та естетичних смаків учнів.

Дібрані до текстів різнопланові завдання допоможуть не тільки удосконалити мовленнєву практику учнів, а й забезпечать повторення та закріплення фактичного програмового матеріалу.

Запропонований у посібнику матеріал допоможе вчителю-словеснику урізноманітнити форми, методи і прийоми роботи на уроках з розвитку зв'язного мовлення.

Збірник рекомендовано вчителям-словесникам, студентам філологічних факультетів педагогічних навчальних закладів, учням 6-х класів.

ББК 74.268.1Укр

*Охороняється законом про авторське право.
Жодна частина цього видання не може бути відтворена
в будь-якому вигляді без дозволу автора чи видавництва.*

Навчальне видання
Домарецька Галина Асафатівна
Розвиток зв'язного мовлення
Робота з текстом
6 клас

Головний редактор *Богдан Будний*
Редактор *Надія Бульчак*
Обкладинка *Володимира Басалиги*
Комп'ютерна верстка *Ольги Постумент*

Підписано до друку 20.08.2010. Формат 70х84/16. Папір офсетний.
Гарнітура Таймс. Умовн. друк. арк. 1,63. Умовн. фарбо-відб. 1,63.

Видавництво “Навчальна книга — Богдан”
Свідоцтво про внесення до Державного реєстру видавців ДК №370 від 21.03.2001 р.

Навчальна книга — Богдан, а/с 529, м. Тернопіль, 46008
тел./факс (0352) 52-06-07; 52-05-48; 52-19-66
publishing@budny.te.ua, office@bohdan-books.com
www.bohdan-books.com

ISBN 978-966-10-1251-5

© Навчальна книга — Богдан,
майнові права, 2010

ПОВТОРЕННЯ ВИВЧЕНОГО У 5 КЛАСІ

Текст №1

Українська мова дивує і захоплює. Це море, в якого немає дна й берегів. Воно настільки багатоманітне й невичерпне, що ніколи не встановити йому межі.

Українською мовою легко передавати найтонші почуття і настрої. Надається вона й до найповажнішого інтелектуального мислення й творення.

Її важко ввібрати в граматичні рамки, бо вона жива, мінлива, плинна й неоднотимірна.

Словниковий запас української мови так само незмірний. На її основі гарно творяться неологізми, бо вона весь час розвивається і не стоїть на місці. Вона з'єднує в собі слова застарілі й нові. З нею просто і надійно, бо вона — душа моєї нації.

За В. Шевчуком

1. Прочитайте виразно текст. Перекажіть його. Підберіть заголовок.
2. Чи любите ви свою мову? Чи вивчаєте і удосконалюєте її?
3. Знайдіть у тексті речення з однорідними членами, поясніть розділові знаки.
4. Знайдіть і выпишіть речення за такою схемою:

==== _____ ~~~~~ ~~~~~ - - - - й - - - - .

Текст № 2

Кобзарство — унікальне явище в українській культурі. Кобзарі були не лише добрими співцями та музикантами. У часи, коли наш народ вставав на боротьбу із завойовниками, кобзарі завжди йшли попереду. Своїм могутнім вмінням оволодівати думами людей вони гартували силу й волю мужніх захисників рідного краю. Кобзарі зберігали в своїй пам'яті все: і побут, і звичаї, і подвиги запорожців. А ще знали лікувальну силу різного зілля, нерідко ставали знахарями.

Інколи зрячі кобзарі брали до рук зброю, щоб боронити рідний край.

Мужність, порядність, чесність — такі найвищі чесноти утверджували народні співці України.

Із часопису

1. Прочитайте текст. Перекажіть. Визначте тему та основну думку.
 2. Вкажіть «відоме» та «нове» у 1-му абзаці тексту.
 3. Вкажіть головні та другорядні члени речення у 1-му реченні.
 4. Відшукайте у тексті речення з узагальнюючими словами при однорідних членах і накресліть їхні схеми.
-
-

Текст № 2

Територія сьгоднішньої України простяглася з заходу на схід на **1316 кілометрів**, із півночі на південь — на **893 кілометри**; площа України дорівнює 603, 7 тисячі кв. км.

Найвищою вершиною в Україні є гора Говерла (Карпати), висота якої сягає **2061 метра**; найвище розташованим населеним пунктом є Синевирська Поляна (Карпати) — на 1000 метрів над рівнем моря.

У сьгоднішній Україні площа лісів майже у 6 разів більша, ніж у Великобританії, й у 15 — ніж у Бельгії.

Протягом 70 років людина з'їдає майже 100 тонн їжі, протягом доби вдихає близько 13000 літрів повітря; протягом дня вона робить у середньому від 10000 до 20000 кроків, а за рік — до 7 000 000 кроків.

Тобто за своє життя людина могла б дійти до Місяця або 9 разів обійти Землю навколо екватора.

Із часопису

1. Прочитайте виразно текст, перекажіть. Визначте його стиль.
2. Випишіть виділені словосполучення, записавши числівники словами і визначивши їхні відмінки.
3. Відшукайте у тексті і назвіть простий, складний і складений числівники.
4. Словосполучення **1316 кілометрів** провідмініайте за відмінками.

3. Визначте способи творення виділених слів.
4. Провідмініайте за відмінками словосполучення **триста пекарень**.

Текст № 2

Коли людина знає **свої** справжні достоїнства і вади, їй легше домогтися успіху, визначити своє місце в колективі, стати кращим.

Спробуй дізнатися, який ти є насправді, без **переоцінок** і недооцінок, пізнай самого себе. Для **цього** дотримуйся **таких** правил.

Завжди думай про те, як ставляться до тебе люди. Якщо через тебе страждають батьки, **рідні, друзі**, ти теж повинен бути невдоволений собою. Погано не те, що у твоєму характері є вади, а те, що ти їх не визнаєш, не виправляєш.

Хочеш добре знати себе — пробуй свої сили в різних видах діяльності. Не втрачай можливості навчитися нової корисної справи.

Оцінюй себе за наслідками своєї діяльності. Добрі наслідки свідчать про твої достоїнства. Не звинувачуй **інших**, якщо у тебе щось не виходить, шукай причину в самому собі!

Із часопису

1. Прочитай виразно текст. Перекажіть. Визначте «відоме» та «нове» у 1-му та 2-му абзацах.
2. Визначте тему та мікротему тексту.
3. Назвіть, якими частинами мови є виділені слова.
4. Один прикметник і один займенник (на вибір) розберіть як частину мови.

ЗМІСТ

Повторення вивченого у 5 класі.....	3
Лексикологія.....	5
Словотвір	8
Морфологія. Іменник	11
Прикметник.....	13
Числівник	16
Займенник	19
Повторення й узагальнення вивченого в кінці року	22